

lovassal fogat, ekkor talán — nem is mondok sokat, egy ló árából is jutna — ilyfajta kulturális czélok előmozdítására évente pár száz forint. Mert például ezt a néprajzi muzeumot, ha mindjárt szerény méreteken is, de a közös jóindulat mellett évi pár száz forint áldozásával is fen lehetne tartani, gazdagítani. Szeged ime — melynek a kulturája felé szeretjük a debreczeni művelődést felébe helyezni — hatalmas városi muzeuma és képtára mellett most elhatározta a néprajzi gyűjtemény osztály szervezését is, mert ott belátták, hogy a népelet emlékeinek a rohamos pusztulása mellett nem lehet, nem szabad tovább halgatni a magyar néprajzi gyűjtemények szervezését. Annál szomorubb tehát, hogy mi itt Debreczenben még ma is csak az „öt lu“-nál tartunk és közönyösen nézzük magyarságunk, törzsszökös magyar népünk emlékeinek, tulajdonságainak, jellemző különlegességeinek a zsidópiacokon való elherdálását, a földnépének idegen rongyokba való, önérzet nélküli átvedlését, a „jäger inges“ hortobágyi csikósokat.

Uj háboru.

— Budapesti levél. —

Budapest, május 8.

A világbékés hangulat iróniája, hogy amióta a népek olyan nagyon áhitoznak a háboru kiküszöbölésére s az illetékesek olyan fenhangon hirdetik a humanizmust és a humanizmussal össze nem egyeztethető

lőmeges életkockáztatás megszüntetésének szükségét, azóta a lapok állandó rovatot nyitottak a háboru számára s a nemzetközi táviró alig győzi a hadi tudósítások továbbítását.

Két háboruja már van az emberiségnek, az egyik lent Afrika déli részében dühög, a másik Keleten a mennyei birodalom szívében. Egyiknek a vége sem látható be, valamint az sem számítható ki, milyen hatása lesz a kultur államok gazdasági fejlődésére, jövő viszonyaira. S most azt halljuk, hogy a földgömb egy harmadik pontján is meg fog indulni a verontás.

Franciaország Marokkóban terjeszkedni kíván. Ha Angolországok Dél-Afrikában s Oroszországnak Kinában szabad idegen területeket foglalnia, miért ne nagyobbítsa Franciaország is gyarmatait Afrika északi részében. A marokkói szultán azonban idejekorán észrevette a francziák készülődéseit s egyelőre csak a maga módja szerint igyekszik ellensúlyozni azokat. Utasítja az Algir határára lakó törzseket, hogy törjenek be szüntelenül Algirba s akadályozzák meg a francziák katonai műveleteit.

Ennel rosszabb tanácsot ugyan senki sem adhatott volna a marokkói szultánnak. A francziáknak ugyanis eddig nem igen volt ürgyük Marokko megtámadására s a katonaság koncentrációját azzal indokolták meg, hogy biztosítani akarják Algir deli határát a szomszédos törzsek nyugtalanításai ellen. Most azonban, hogy a marokkói szultán rendelkezése ismeretessé vált, a leghatározottabb formában megízenhetik Marokkónak a háborut.

Ez a dolog is a pétervári külügyi tanácskozásnak az eredménye. Oroszország minden módon foglalkoztatni kívánja a nagyhatalmak diplomáciáját, hogy végre valahára keresztül vihesse Mandsuriára vonatkozó terveit Kinában. E célja elérésében igen jó segítőársul kínálkozott gall szövetségese, aki egy esepet sem fogja bánni, ha

Marokko elfoglalásával legalább dél felől teljesen uralhatja a Földközi tengert. Franciaországnak Marokko éppen annyi, mint Oroszországnak Mandsuria.

Ebbe csak egy hatalomnak lesz nyomasztó beleszólása s ez Anglia. S a marokkói szultán már el is küldte követeit Londonba, hogy kikérjék Edvárd király támogatását. Hogy az angol király mivel fogja megnyugtani a küldöttséget, nem tudjuk, de azt hisszük, hogy Angolországok elég a Délafrikai és kínai háboru s nehezen meri szétforgácsolni erejét annyira, hogy még Észak-Afrikába is küldjön hajót és embert. Mert elvégre Angliának az ereje sem kifogyhatatlan. A marokkói kérdés felvetése tehát sokkal szerencsésebb fogása az orosz külpolitikának, mint akár a touloni, akár a macedoniai kísérlet, vagy a szerb-orosz katonai konvenczió lanszirozása. De itt is attól függ minden, hogyan viselik magukat a francia parlament és a francia csapatok. Ha helyt allanak, akkor néhány hét múlva észak-afrikai háboruról is állandó tudósításokat kell majd írunk.

„Ocskay Brigadérosról“.

II.

Ha történelmi dráma, ez az „Ocskay brigadéros“ akkor a történelmi élethűségnek és a valószínűségnek nem kellene hogy olyan kihívóan fittyet hányjon. Ha pedig nemesek történelmi, hanem pláne nemzeti dráma is akar lenni, akkor az illető nemzetnek a története és szeptőlétlen múltja iránt kellő tisztelettel kellene viseltetnie . . .

Most térjünk át azon esztethikai okokra, melyek miatt az „Ocskay brigadéros“nak józan eszimeréssel adoznunk nem lehet és nem szabad.

Mi az esztethia? Nem egyéb mint a szép, a kellemes és tetszetős dolgok iránti

ges . . . Ámde már kialtozott, már kereste a fiatal fejedelmi urfi a nagyanyó, Bathori Zsófia nagyasszony. Vecsernyere harangoztak. Ilyenkor a templomba kellett menni.

A lealdozó nap piros zomancot vont a vén esatlós sebhhelyes arcára. A lép süppedékes tengerében jajgatott, sivitozott a milliónyi vadmadár. Az öreg esatlós sodorgatta hosszú ősz bajuszát, csóvalgatta idővenült vén fejét. Szikár tenyerevel nagyot csapott a vén agyu rozsdas hátára.

— Hajdan nem asszonyneimék neveltek a Rákócziakat, az elégedetlen öreg esatlós bajusza alatt eképp dörmögött. Bizonyára kálvinista szabadhajdu volt az öreg, azért sértette fülét a kapolnából zendülő pápista zsolozsma.

(Az ezüstpánczélos nagyasszony.)

Mikor a váradi pasa Thököli Imre kurucz királyal megkostoltatta a „fekete levest“ és vasra verette a magyar szabadságharcosok első vezérét, aláhanyatlott a kurucz zászlók dicsősége, felbomlott a kurucz sereg. — A jobb hizseműek hűségüket fogadták a császár tábornokai előtt. Más keserű lelkek ismét inkább a bujdosást választották, nohabár lerongyosodtak is. De bebizonyult, hogy az elégedetlen vén esatlós méltatlanul vádolta a Rákóczi ház fejedelmi asszonyait, mert midőn már a szerencsétlen kurucz királyt legerősebb vitézei is elhagyták, felesége, szép Zrínyi Ilona a munkácsi várakon még mindig lobogtatta a kurucz király és a magyar nemzeti szabadság utolsó zászlaját. Selyemhaju

Ferencz fejedelem akkor tizenegy-tizenkét éves lehetett; mert 1676. szeptember 4-dikén született a borsi várkastélyban.

Zrínyi Ilona ezüst pánczélt öltött fejedelmi termeteré. Aranyhüvelyes kard simult az oldalán. Selyemhajanál gyönyörűbb palást még nem takart vitézi pánczélt. Mereszen lengett aranyesillogós sisakján a hófehér köcsagtoll. A munkácsi vár védelmezői, a marczona kuruczok szent áhitattal tekintettek a felséges szép, felséges nemes nagyasszonyra, a ki a várfokáról tovább két éven át visszaverte a tapasztalt osztrák generálisok minden rohamát. Jól tudta a nagyasszony, hogy az utolsó szabadbástyáját védi a magyar földnek, Mert a grófi ezímerért, tizenkét ezer forint ar ezüstneműért Erdélyt is eladta kopasz Teleki Mihály. A siralomba merült magyarföldön pedig az átkozott Karaffa dragonyosai hajszolták, vérebeik módjára, a nemzeti szabadság barátjait.

De még lobogott a munkácsi bástyákon a kurucz zászló. Karaffa tábornok tehetetlen dühvel agyarkodott arra az ostromtáborból, a melynek megvétele, ha vitézséggel el nem érte, az aljas árulás útján elnyerte. Mert a marczona védők szívében, az erőselekkü ezüstpánczélos fejedelem asszony szívében nem esőkkent a kitartás. Mint a harc Istennője, olyan volt a nagyasszony, a midőn selyemhaju Ferencz fiát kezénél vezette és bátran körültekintett a bástyákról. Odalent hemzsegett az ostromsereg zagyva népe. Megannyiszor szétriadtak, midőn a vár sugarágyuiból jól irányozott go-

lyóbis csapódott az ostromlók vaspánczélos sorába . . . A fiatal Ferencz urfi tapsolt ilyenkor. Pusztul a német, a virágos magyarföld megrablói.

Az öreg esatlós, a zehernyás vén szabad hajdu elégedetlen mosolygott a fejedelmi urfi örömen. Megtanította Ferenczet ágyut irányozni, ágyut sütögetni . . . A koraérett gyermek az osztrák rablókra agyuzott. A vár virágos kis kertjében gondtalanul röpködhetett felőle a bimes szárnyu lepke.

A gögös Karaffa, a rettegett eperjesi véreb, nem is vitta volna meg soha a munkácsi sziklavárat. Absolon nevű munkácsi főtiszt árulása játszotta azt osztrák kézre. Ez a főember szándékosan pazarolta el az élelmi szereket. Miután Karaffa az ezüst pánczélos fejedelmi asszonyt a többszöri sikertelen kísérlet után, most újból felhívta a várnak becsületes feltételek mellett való átadására, a nagyasszony látván a kipusztított élelmi raktárakat, aláírta a felajánlott feltételeket. Férje számára nem alkudhatott ki kegyelmet de a fejedelmi árvek minden vagyonát, katonáinak bántatlan elvonulását biztosította. Levette az ezüstpánczélt. Suhogó aczélkardját ketté törte a hűség vén esatlós. Midőn a várátadást aláírta, gyászruhába öltözött, szívzakasztó mély fájdalomában ily keservesen jajdult fel Zrínyi Ilona:

— Hát annyira jutottam, hogy szívem — urannak kárhoztatását én magamnak kell aláírnom.

Munkácsi vár kapuja 1688. január 12-dik

nemes izlés és finom érzék tudománya. — A költőnek és írónak aestethikai érzékkel kell bírnia, különben nem költő és nem író.

Az aestethikai bűbájra és hódító külsőségre annál inkább rá van utalva egy mű, minél népszerűtlenebb az a tárgy, amelyet abban a mester feldolgoz és annál nélkülözhetőbbé válik az aestethikai kellekek tulajdonságainak alkalmazása egy mű alkotásánál, minél elfogadhatóbb és lépszerűbb a maga természetességében is az a tárgy, melyet a költő feldolgoz. — Az aestethikai külsőségek alkalmazása tehát a tárgy durvaságának esiszólására s a durván ható természetű igazságoknak a jóízűs kedvéért való elferdítésére valóttan színben feltüntetésére válik be legháladosabb eszközül. —

Van e valami népszerűtlenebb és megvetésre méltóbb ezen a világon, mint a minő egy nemzet előtt lehet — legszenvedőbb ügyének elárulása s szabadságharczának megszegyenyítése és peilengere állítása?

Szerintem nincs.

Ha egy nemzet — a gaz árulót azzal honorálja meg, hogy leüti a fejét, vagy akasztófára huzatja, — de aztán nem foglalkozik tovább vele sem történetében, sem irodalmában, sem drámákban, sem mesékben: ezzel tökéletesen leszámol az árulóval. Gazemberok ennél többre nem érdemesek.

Ha a szépirodalom művelése terén az aestethikanak ezerszer nagyobb jelentőséget és csodatételt tulajdoníthatnánk is, mint a minőt az méltán megérdemel és vindikálhat magának: — Szabad-e az aestethikát arra felhasználni, hogy egy nemzet előtt legszenvedőbb ügyének elárulóját a tisztelet és a kegyelet glóriájával aranyozva mutassuk be. — és az ő gonosz tettének okozójául egy Rákóczy Ferencz gyengeségét és liliputiságát mutassuk be. — a ki olyannyira báb és kigynylható játékszer udvaronczaik kezében, hogy egy „Ocskay László” a labanczok réme, a kurucz magyar

nemzet győzelmeinek menyköve, villáma, nem járulhat a fejedelem színe elé s nem érintkezhetik vele, mert az udvari lakások nem engedik azt. Hanem akkor, a mikor egy ilyen magas vendég, egy dicső hadvezér érintkezni akar a fejedelemmel, — a fejedelem tivornyázik, vendégeivel dőzsöl, kutyákat idomit, de magát nem mutatja „Ocskay”-nak, egyik legvitézebb tábornokának.

Nemde beestelen színben való bemutatása ez a nagy Rákóczy fényes jellemének — isteni szikráktól lángoló, fenkölt egyéniségének és eszmenyi szabadságszeretetének...? és vajjon miért mindez...? Azért, hogy indokoltá tehesse a szerző „Ocskay brigadéros” árulását és jellemtelenségét, és azért hogy „Ocskayt”, kitől a történelem meghamisítása nélkül a szerző sem tagadhatta meg a jól kiérdemelt verpadot, nemzeti dramahósszé avathassa fel.

Ez a költői szédelgés nem aestethika többé, hanem egy elszomorító szertelenség, melyet a költészettan szabályainak gépies alkalmazásával és pedáns betartásával a szerző jóvá nem tehet soha...

A „Rákóczy” kor bűbáját és mámorító szépségét semmiféle jellemezheti erősebben, mint épen az a körülmény, hogy még egy ilyen hitvány tárgy dráma is elszédíti a közönséget, ha annak a drámanak egyes fázisaiban felzúg a szabadságharcz tarogatója, megdördül a nemzeti felkeles ágyúja és föl sir a dicső kuruczok lélekgyönyör ödtető hazafias nótája és csataéneke.

Ennyit az „Ocskay brigadéros” aestethikai méltatásáról.

A mi pedig a nemzet művelt közönségének s ama hivatott fórumoknak egyhangú ítéletét illeti, valamit erről is szívesen elmondok.

Kik a magyar közvélemény legfőbb irányítói? Hat biz ezek nem valami kurucz magyarok, hanem inkább szelidtermészetű,

esendes vérű emberek, akiknek annál jobban kamatozik a tollforgatás, minél inkább hízelgnek a legeslegfelsőbb köröknek — föl magasan egész Bécsig.

Csakis az számíthat ma nálunk kitüntetésre, elismerésre, jutalomra, aki mint író bérbeadja pennáját s mint ember bérbeadja önmagát a hatalomnak s magyarrá hazája, magyar nemzet és annak dicső múltja iránt politikailag és szellemi erkölcsileg a legmesszebbmenő közönyösséget, ridegséget és mostoha bánásmódot tanúsítja. Ha valahol a „sárgafekete” zászló alatt elgépelik a cseh dudások a „gotterhaltet”, akkor diszmagyarba öltözik a hivatalos magyar nemzet és a hivatalos, a félhivatalos, a subvencionált és proktekció éhes lapok hasábokat irnak erről a dologról... míg ha valahol a „Kossuth Lajos az izente” vagy „Talpra magyar hi a haza” nemzeti imák megzendülnek; néhány jámbor hétköznapi ember hallgatja végig de nem hivatosan csak úgy — természetes józan lelkesedéssel s önkénytelen buzgó lelkihitattal; a fent említett lapok pedig azt írják fölé, hogy — anarchisták szervezkednek, mozgósítani kell a katonaságot, hadd löje föbe a hivatalos gyermek a nem hivatalos apát!

Köztudomásu dolog, hogy a külsőségekkel meg a legműveltebb ember erzelmi világára is nagy befolyást lehet gyakorolni. Hat meg a kevesebb művelt embereket, hogyne lehetne a külső hatások mesterfogásával meglevesztetni!

Tudjuk, hogy az „Ocskay brigadéros”-ról a legemelygősebb dicséretet a fővárosi közvélemény gyártó zsurnalisztika zengette el. — Herczeg Ferencz ur jövevű tehetséges író, a ki jóízű elbeszéléseivel már előzőleg megnyerte a művelt közönség tetszését és rokonszenvét és ez a közönség meg gondolni sem mert arra, hogy ez a jóelőre egekig magaslatú nemzeti dráma, ez az „Ocskay brigadéros” nem a régi bolondságok kaptájára készült szórakoztató irodalmi

napján nyílt fel Karaffa hadai előtt. Ők vígan verték a rezesdobot. De tarogatóját összerőrté a bánatos kurucz. A bástyafőlről leüti az utolsó kurucz zászló is. És szép Magyarország hasonlatos volt, mikor végromlásra, hervadásra hajlik a virág... Szegény, szegény kurucz király mindent elveszített.

(Lipót császár nagy kegyelme.)

Az osztrák történetírók nagyok nevezik Lipót császárt, aki oly vérebekezt szabadtított. Magyarországra, mint Karaffa is. Fő-tábornok volt, de inkább illetet volna hóhérok mesterének, gyújtogató, gyilkos rablók kapitányának. Eperjesen mészárszéket szervezett. Hanem Karaffa a vágó jószág helyett, Magyarország színe javát gyilkolta, pusztította ezen az eperjesi mészárszéken. Válogatott, kegyetlen kínzásokkal gyilkolta az elsőket, kiknek bűnök az volt, hogy magyaroknak születtek, magyarságukat nem tagadták meg soha. Vagyonukra is ácsingózott az aranypasszomántos rablókapitány. Magyar vérben fürdött, rablott arannyal tömte a zsebeit. Dragonyos katonái a népet hóhérolták... Ilyen volt nagy Lipót császár egyik belső bizalmas embere, a másik jeles meg Kollonits bibornok volt, aki a magyarságot előbb koldusbotra akarta juttatni, aztán pápistává keresztelni, hogy végül az elnyavalyodott nemzetre az osztrák plundrát is feladhassa...

Ilyen emberek tanácsát hallgatta nagy Lipót császár, aki Thökölinét, a két Rákóczi gyermeket fegyveresekkel kísértette

bécsi komor rezidenciájába. Es eképp mutatta nagy kegyelmet irantuk. — Elszakította egymástól a szerető családot. Anyjukat egy apácza zárdába záratta. A tizenkét éves Ferencz Csehországba vitette. Ott a jezsuiták nevelték. Juliánka a bécsi orsolyaszűzek kolostorában zárattat el. Ő így legalább anyjával Bécsben maradt. Noha egymástól messze elzárva, de legalább egy város, a gyűlölt osztrák főváros levegőjét szívhatták.

Most már nemesak a bujdosó kurucz király, hanem hőslétkü felesége szép Zrínyi Ilona nagyasszony is elveszített mindent, a mit, akit csak szeretett. Rabságban hervadt gyöngye lilionszép orcája. Így ismerjétek meg emberek a Lipót császár nagy kegyelmét. A két Rákóczi gyereket feltétlenül kiszolgáltatta a magyarialó, a kapzsi Kollonics bibornoknak. A fejedelmi Rákóczi vagyon teljhatalmu gondozójává ugyanót nevezte ki. E biboros osztrák ember gyámkodott az árva fölött.

A biboros főpásztor a felserdült Rákóczi Juliánkát lábával megrugdosa, midőn a magyar szűz édesanyja után visszavagyódott. Midőn az önértetes fejedelem leány nem akart az apácza kolostori börtönébe bemenni... a jó gyám, a biboros főpap, akkor rugdosni, ütlegelni kezdte a nagy család egyik utolsó virágát. Az egyik feyveres főtiszt közbelépett s ez — kadalozta meg a szeretetre méltó gyám további gyalázatos erőszakoskodását.

Selyemhaju Ferencz urfi is mostoha sorsban sinylette a nagy Lipót császár nagy kegyelmét. Tizenkét éves volt már a gyerek és tudta, hogy ő Rákóczi. Szavara ezer és ezer magyar kész kardot rántani, életét aldozni, meg ezen züllött korszakban is, midőn a megfélemlített nemzet labancz töredeke lemondott az ország szabad királyválasztási jogáról. A jezsuita atyák a fűz vessző helyett szilárd tőgyet fedeztek fel benne... Daczosnak ítélték a gyereket, akiknek csak a nemes önértet volt nagy. Pálcazni akarták őt is, de a fejedelmi gyerek oly fenséggel tört ki, hogy fellépésének híre az udvarig hatott. A császári par maga tiltotta el a jezsuitákat ily lealacsonyító büntetéstől... Szép szóval tenyleg jobban be is hálózták selyemhaju Ferencz nemes lelket, bizodalmas, becsületes lelkét, mégis azt kivívta a gyermek, hogy néhány magyar szolgáját meghagyták mellette. Nénjével, anyjával is magyarul levelezett. Ott élt mellette az öreg hű csatlós is. Az öreg hajdu regélt, mesélt neki a régi jobb időkről. Az okosfejú kigazda, ha csak a szemfüles pátérektől szabadulhatott, szeretet szomjasan hallgatta a roskatag vén katona reszkető szavát. Ott az idegenben edes volt neki minden magyar szó... De titkolni kellett ezt. Mert a jezsuiták akkor elpusztították volna az öreg csatlóst, pedig az már kardot sem viselt. Botra támaszkodott, ha kigazdaja felkereste... Az öreg ember már ilyen. Gyöngye a szeme. Gyöngye a szíve. Sirva fakadt. Vele együtt pityergett kerek képű kis gazdája is... A magyar

termék, hanem a magyar nemzeti szabadság szeretetnek és független józan gondolkodásnak „feketesárga sallangokkal czifrázott arczulító korbácsa.”

A félrevezetett közönség tehát bámulta és nagyszámu érdeklődésével megtisztelte ezt a szindarabot, — de ma már az illúzió szétoszlott, a feketesárga máz megfakult s a közönségnek alkalmá van ismét elővenni a jobbik esztét és józanabb ízlését s kimondani, hogy az „Ocskay brigadéros” című dráma bűnpártolása a haza árulásnak és a józanabb magyar közvélemény megméltelyezésének.

Ha én drámát tudnék írni s a kis ujjamat kellene csak — néhány perczig tartó mozgásba hozni, hogy egy „Ocskay Brigadéros” fajta magyar nemzeti drámát megírjak; és ha a közt kellene választanom, hogy egy ilyen nemzeti drámával kitüntetést, elismerést, anyag hasznót és költői babért szerezzek magamnak, vagy pedig jobb meggyőződésem és önzetlen hazaszeretetem sugallatát követve — akár vérpadon, akár bitófán meghalljak a házmert: e kettő közül az utóbbit választanom.

dr. Király Péter.

A Gyurkovics-fiuk iskolája.

A szabadkai főgymnasium egy hetedik osztályosa gyerekeszszel agyonlőtte magát, mert valami ártatlan csinót követett el, amiért megbüntettek volna. Erről a tanár nem tehet, megsiratja a halottat, talán szemrehányásokat is tesz magának, de az iskolai figyelmet egyesek beteges érzélgősege miatt csorbítani megsemm lehet, mert annak szigorú megtartásától függ száz és száz tanítványa erkölcsi jóléte és fennmaradása. Egy hetilap írja meg a következő eseteket:

A gimnáziumi tanárikar értekezlete huszongy intézeti növendéket már előzőleg

töltöt, az édes magyar pusztát, a nótás vitéz népet meglátják-e valaha? . . .

Az öreg csatlós mondá:

— Én nem . . .

A kis gazda a jezsovita atyáktól már eltanult sok tudományt. Ámde, hogy magyar, ezt nem felejtette itt az ellenséges földön, a kemek lakóházában sem. Kis kezével megszorította a vén hajdu kérges kezét. Gyermek szivében csodálatos sejtelmek támadtak. És érezte, hogy ő még meglátja a magyar földet. Szakadjon bár föl a magyarhon minden sebe. Ő még oda visszamen, hol aranytalpas bölcsője ringott, ahol őt magyar dal altatta . . . Szolgátságban szenved a magyarság. Birtokát idegen rabolja. Ő hát vissza men oda. De akkor megszólal az öreg ágyu a munkácsi vár orman. Hadd pusztuljon a német. Hadd pusztuljon minden mi idegen, hisz mig magyar él e földön, beestelen magyar az, aki idegen kézre engedi hazáját.

A gyermek ábrándjaira az öreg csatlós térdre borult kis gazdája előtt. De el! Félre! Kopogás hallatszik. Gyanakodó jezsovita páter közeleg. Németül szólítja a fejedelem fiut. Következik a leckeóra. Kis Rákóczi! Ők majd elmondják neked, micsoda elvetemült a rebellis magyar. A kolostor hideg folyosóin mint a kigyó, oly esőndesen jár s kel a sok sanda szerzetes. Méregpohár a kezükben. — De a szavuk, a tanításuk még mérgesebb . . . Ilyen nagy volt a kegyelme Lipót császárnak.

arra ítélt volt, hogy esztendő végén „kevesebb szabályszerű” osztályzatot kapjanak a magaviseletből; azért, mivel huszonkét tanuló tanárjuk nevnapi üdvözlésük ürügye alatt betért egy pohár borra egyik barátjuk apjának a kertjébe. Onnan bizonyára más-hová is. Egy magasabb rangú Miv. tisztviselő fiát, aki az V. osztályba jár, tanuló-társai előtt az osztályban nyilvánosan arczul ütötte az egyik tanár. Ez egyoldalú előadás, nem ösmerjük az ügyet körülményesen. Egy helybeli gyógyszerész fia engedély nélkül ment a színházba. Ezt még azzal tetőzte, hogy az előcsarnokban cigarettázott. A besugók bepanaszolták az igazgatónak, aki felhívta a fiu atyját, hogy vegye ki a fiát, mert eltávolítják. S nem hitte komolynak a dolgot s nem vette ki a fiut, akit néhány napra az eset után kicsaptak. Ez indokolt tanári ítélet volt.

A mult év végével az érettségit végzett diákok mulatságot rendeztek. Ezen résztvevett T. V-ik osztálybeli gimnazista. Az igazgatóság csak most tudta meg, hogy a diák pajtasáival mulatott. Megindult az inkvizíció. A diák ismervd a szabadkai gimnázium tanári karának szigorúságát, kérte s mult évi bizonyítványát, hogy más gimnáziumba mehessen.

Az igazgató megtagadta és addig húzta a vizsgálatot, mig elérkezett a második időszak vege, amikor a fiúnak legnagyobb meglepetésére, azt irták az értesítőjébe: „kizáratott”. Most sehoh sem veszik fel. Ez sem törtenhetett így; szeretnők a dolgot más oldaláról is hallani.

Két feljelentés adatott be Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez; T. V-ik osztálybeli gimnazista apja tette az egyiket, kinek fiát nemrég esőndesen eltávolították azért, mert a mult évi szüniidőben egyszer (?) koreszmában volt. A másik feljelentést egy VII. osztálybeli növendéknek apja személyesen tette meg a kevésbé szabályszerű magaviseleti osztályzat miatt. Mindket feljelentésből azt látjuk, hogy a szabadkai tanári kar szigora nem indokolatlan. A szabadkai apak és általában a társadalom bár szemleljék a fiuk erkölcsi a Herceg Ferenc regényeinek és a „Gyurkovics fiuk”-nak szemponitjából, de a tanári karnak éppen e miatt kell az ifju generációt kurtább pórásra fogni. Azt szeretnők, ha a sajtó és az apák támogatnák ebben a tanárokat és ne működnének közre a fiuk rossz-hajlamainak és — amint láttuk — végtelenségig menő érzékenységeinek káros fejlesztésében. Egy fővárosi lap is akad már, mely az „üssd a tanitót” jelszavának következményein nem okulva, már-már az „üssd a tanár” jelszavát propagálja. Hova fog ez vezetni?

NAPI HIREK.

Debreczen város vagyona.

Roncsik Lajos városi főszámvevő elkészült Debreczen város 1900. évi zárszámadásával. Közel 17 oldalra terjed a vaskos kötet, melynek adatait tanulmányozván, ösmertetni fogunk részletesebben is. Egy újítást — malícia nélkül legyen mondva — már is felfedeztünk benne, tudniillik a Rákóczi harang harangozó mestereiről emlékezve, „h a r a n g h u z ó k”-nak nevezi a jámbor és érdemes harangozókat. Ha már a fiskális húzóvónó, a cigány pedig vonó húzó, hát miért ne is lehetnének

a harangkötél mesterei — haranghuzók. Külömben az összes vagyon értéket 34,493,339 korona és 55 fillérre becsüli a számvevőség.

Jekelfalussy altábornagy gyászja.

A debreczeni honvéd dandárnak volt néhány évvel ezelőtt dandárparancsnoka Jekelfalussy Lajos tabornok. Mind a katonai, mind a polgári körökben kedvelték a gavalier, humanus főtisztet. Azóta ő kiválóan emelkedett a ranglétrán, ma altábornagy és a közös hadügyminiszterium magyar osztályfőnöke, mint a honvédelmi miniszteri szék jelöltjét is többször és komolyan emlegettek. A derek katonát most nagy veszteség érte. Neje Bécsben elhunyt. Kedden temették el.

Hogyan nevelik a Tisza fiukat?

Azt már tapasztaltuk, hogy az öreg Tisza generális, miként nevelte a fiait. A Pipin grófból bankárt, kozmopolita hazafit nevelt. Ugylátszik a vén generalist Pista fia is követi a nevelés terén. — A Nagyvárad ugyanis ezeket írja, hogy Pipin gróf ugyanis egyenest Skóciából hozatott a fia mellé nevelőt. Szaporodnak az nngolok.

Barnumék és a kis vasut.

A debreczeniek büszkesége, a főteczán dübörgő kis vasut sem kerülheti el, hogy együtt ne említsék Barnumékkal. Való igaz is, hogy egykor egyik csodája volt Debreczennek a kis vasut, de csodás Barnumékra nem ily tekintetből fontos. A kisvasu igazgatósága, tekintettel a Barnum előadások alatti összetorlódásra és közönségre, a forgalom lebonyolítására a nagy állomástól több különvonatot fog a városba beindítani.

A főiskola költségvetése.

A debreczeni református főiskola költségvetése az 1901—902 évre összelett állítva. Valóban érdekes s nem egy tekintetben tanulságos kimutatások ezek, melyek egyrészt bemutatják főiskolánk életterejét, másrészt hű képét nyújtják mindazon áldozatnak, melyeket kollégiumunk a magyar református nemzeti szellem ebrentartására és istapolására hoz. A költségvetésre még visszatérünk.

Mit fogyasztanak Barnumék?

Az amerikai nagy látványosság, a Barnum és Bailey czirkusz egy napot töltött Aradon. Az aradi ujságok élénk színekkel eesetelik e csoda nagy látványosság szórakoztató részeit, hogy a mutatványok közül különösen az izgató löverseny tapsolta, éljenezte a tomboló közönség. A csodákról is sok érdekes dolgot beszélnek a lapok. Az óriás sátorok zsufolásig megteltek, különösen bizalmas dolgot irtak a Barnumék értekezéséről. Külön sátorban együtt étkezik a czirkusz összes személyzete. Festői cigányszerű állapot midőn a különféle tarka vegyületekben esendben fogyasztja a délebedjét. Az igazgatótól az utolsó szolgáláig ugyanegyfelét étkeznek. A déli ebédhez két marha, 400 tojás, 300 liter tej, 400 kenyér, 150 kg. rizs és 500 kg. krumpli fogyott el. Itt már valóban felesleges jó étvágyat kívánni.

A Zenede hangversenye.

Tegnap este sikerült növendék hangversenyt rendezett a helybeli zenede, tanár-

karának nyugdíj alapja javára. Szép számu, diszes közönség töltötte meg a Bika szálló nagy termét. Érdeklődéssel hallgatták a közreműködőket. A szép erkölcsi siker mellett, azt hisszük, az anyagi sikerrel is meglehet elégedve a tanári kar. Különös dicséretet érdemelnek azért a szabatos tanításért, a mely minden előadónak játékában megnyilatkozott. Ez az a mit az iskola ad meg a zenével foglalkozóknak, mert csak korrekt tudás mellett lehet aztán egyéni színezést adni az előadandó zeneműnek. A hangversenyen képviselve volt a zongora, hegedű, kamarazene, karének és szavalás. A zongora játékok egyenletes billentyűvezetése, szép tartása és kifejező előadása, a hegedűsök biztos vonókezelése, hatásos játékmodora mind megannyi biztosítéka a helyes tanításnak. Részletes műsor a következő: Első szám volt a Hegedüs Margit és Szántó Zoltán által 2 zongorán előadott Magyar Szerenád Gobbi től. A magyar motívumokból felépített művet ügyesen játszották. Azután Weszprény Andor adta elő Gounod-Alard Faust ábrándját hegedűn, meglepő technikai tudással, szép fogással és az ő koránál meg nem szokott meleg érzéssel. A zongorán Domaniczky tanárnő kísérte művészi játékkal. A 3-ik számban Fried Gizella adta elő csinosan Moszkowsky egy ismert kerengőjét. Majd Hajdu D dur zongora triója került összevágó jól betanult előadásra Falk Minna (zongora), Z. Kiss Jenő (hegedű) és Domaniczky Teréz (gordonka) közreműködésével. Szűts Margit hatásos szavalata után Nagy Janka adta elő hegedűn Beriot ábrándját nagy készségre való technikával. Utánna Fűredi J. tanár vegyes karra irt magyar dalai arattak tetszést, melyeknek különösen bevezető és a mély szólamra irt halkán kísért része tett mélyebb hatást.

A 8-ik számot Szántó Jolán zongora-játéka töltötte be Chopin 2. sz. Nocturnejét és Les dur Etudjét adta elő. Különösen kiemelendő a Nocturne gyönyörű felfogása és a második számról a tenor pontos betartása az utolsó ütemig. Az ez után következő Böhm Largó religiosóját harmonium kíséret mellett hegedűn unisono előadva hallottuk gyönyörködve az egyöntetű, szép interpretálásban. Terezi Vilmának zongorajátéka nagy készségre és tudásra vall. Moszkowsky 1. sz. Polonaisét játszotta értelmes előadással Végül Balla Gizella, Fried Gizella, Falk Anna és Szathmári Erzsébet adták elő temperamentumosan Brahms Magyar tánczainak 2. 3. 5. számait. A közönség az egyes szereplőket minden szám után élénk tapsal jutalmazta. A hangverseny befejezése után tánczra perdült a fiatalság és a sikerült mulatságban senkisémet vette észre, ihogy már tulajdonképen vége volna a bálidénynek.

Dur és Moll.

Miniszteri kiküldött Debreczenben.

Erdekes népszerű előadás volt délelőtt a városháza nagytermében. Raun Oszkár miniszteri kiküldött a „Viharagyukról és a jég elleni védekezésről” tartott magvas, tanulságos s a gazdákra különösen épületes előadást. Nagy érdeklődéssel hallgatták.

Komjáthy szinigazgató pöre.

A Magyarország írja, hogy Komjáthy János szinigazgató ismert becsületsértési ügyében, melyet Réthy és Valentin színházi ügynökök ellen követett el, tegnap kedden kellett volna a büntető járásbírósnak ítéletet hozni. Réthyék dr. Gleichmann Lajos ügyvéddel jelentek meg Kürthi büntető bíró előtt. Az ügyet azonban nem tárgyalhatták le, miután Komjáthynek nem sikerült az idézést kézbesíteni. A bíróság dr. Gleich-

mann ügyvéd kérelmére megidézte Faludi Gábort és Széchy Ferenczet, a Vígyszínház igazgatóit, és Bárd zeneműkereskedőt és egyszersmind gondoskodott, hogy Komjáthy a következő tárgyalásról ne maradhasson el. Így tehát kilátás van arra, hogy ezen érdekes ügyben a bíróság legközelebb ítéletet hoz.

Színházi epizódok.

A jó vidékről szól az ének, ahol a kedély még nem halt ki, sőt teljes elemében dühöng. A minapában Szombathelyen történt, hogy Halmay Imre társulata a „Nappofgyatkozás”-t adta elő, amikor is bizonyos Kovács Sándor nevű színész, a következő kedélyességgel, másképpen rögtönzessel mulattatta a közönséget: Olyan sötétség volt ott, mint egy újságíró fejében. És Kovács urat nem kergettek le a színpadról.

A másik eset Kolozsvárott történt. A rendőrség részéről, mint „hivatalos közeg” Kapeza András rendőrdíjnok ur szerepelt a kakasulón. A Modell-t adták éppen s a ház zajosan tapsolta Bardy Gabyt, az legbájosabb modellt. — Kapeza András urnak azonban talán főfajasa volt vagy valami nagy keserűség rágódott a szívében. Eleg a hozzá, hogy a csendet, a nyuralmat áhitotta, mert egyszer csak harsány hangon odakiált a közrendőröknek:

— Mindazokat, kik ezentul tapsolni fognak, tartóztassák le és kísérjék be!

Lett erre felháborodás. Minden oldalról kiáltások zúgtak:

— Abcug!

— Le vele!

— Ki kell dobni!

— Ezt nem tűrjük!

Az óriási zsvajj persze az egész házat betöltötte s a földszintesek már-már azt hitték, hogy valami „Modell”-ellenes tüntetés megy végbe a kakasulón. És Kancza urat sem dobták le a karzatról, hanem ott trónolt az előadás befejeztéig.

Első leánykihazasító egyesület m. sz.

Ez evi április hónapban 1015 jutalék-részt irtak be és nászjutalék fejében 45.340 korona 13 fillért fizettek ki. 1901. évi január 1-től április 30-áig beirt összes jutalékszámok száma 4444 és a kifizetett nászjutalékok összege 142.822 korona 29 fillér.

Debreczen és Hajdumegye vezérképviseelője Baum Miksa Debreczen Miklós-utca 11 sz.

Színház.

F. Kállay Lujza bucsuja.

A debreczeni színtársulatnak van egy tagja, kit a közönség mióta csak debreczenben van, osztatlan szeretettel, becsüléssel tüntet ki. Ez a derék, mindnyájunk által becsült s szeretett művész F. Kállay Lujza. A tegnapi színházi este a Kállay volt. Kállaynak szentelte a tegnapi estét a közönség s méltóbban nem is tüntethette volna ki azt a szeretett művésznőt, mint ahogy tegnapeste kitüntette. A „Télen népszínműben lépett fel utoljára ebben az idényben. Mária színpadrálepésekor hatalmastapsviharral fogadták, miközben egymásután nyujtották fel a virágcsokrokat, állványokat s az ötpecsétes levelet. A lelkesedés, a tapsvihár megújult minden énekszám után, felvonás végeken. Tegnap igazán meggyőződhettünk Kállay, mennyire becsült művészetét a közönség s mennyire meghódította ezt a közönséget.

TÁVIRATOK.

A Ludovika ünnepe.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 8.

A magyar honvédtisztképző intézetünkben, a Ludovika felsőbb tisztképző akadémiában fényesen, káprázatosan folyt le a zászlószentelés ünnepe. A borongós reggelen, az éjszakai nagy eső miatt, féltek, hogy a tavaszi zapor elmossa az ünnepséget. Azonban az idő is kedvezt, óriás tömeg jelenlétében folyt le az ünnepély. Egészen fél tíz óráig tartott a felvonulás. Az emelvények zsufolásig megteltek. Az aranyos, színes katonai tisztis diszruhák szemkápráztató látványt nyújtottak. Az ünnepen a királyi ház részéről előbb József Frigyes és József Ágost főherczekek jelentek meg.

Beck tábornagy, Krighammer tábornagy közös hadügyminiszter s egyéb katonai főméltóságok sereglettek köréjük. A magyar kormány tagjai közül Széll Kálmán, Fejérváry, Lukács, Wlasics miniszterek jelentek meg, királyunk Ferencz József pont tízórakor érkezett meg, midőn is József főherczeg, Fejérváry miniszter, Nyiry ezredes az akadémia parancsnoka jelentkeztek nála.

A mise után Mária Augusztia főherczegasszony felkötötte a zászlóra a feliratos zászlószalagot, majd Hornig püspök emelkedett beszédben intette a növendékeket a katonai becsületre, hazafiságra, férfiaságra. A szegbeverés alatt a budai dalárda énekelt.

Széll K. közvetlen az uralkodóház tagjainak szegbeverése után verte be a zászlószöveget. Feltűnést keltett, hogy Palfy a magyar testőrkapitány, az osztrák testőrparancsnok után következett csak. A fővárosban is feltűnő, szokatlan élénkség uralkodik. A vidékről felutazott temérdek honvédtisztektől s tiszti küldöttségektől tarka a város.

Az angol király és a zsidók.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, május 8.

Edward angol király elvállalta a londoni zsidómenház védnökségét. — Ugyanekkor a katolikus, protestáns, presbiterianus; zsidó küldöttségeket együttesen fogadván, a király a vallásos életéről szép beszédet mondott. — Majd a zsidókhöz fordulva, a következő emlékezetes kijelentést tette:

— Törekvésem volt s az marad, hogy a felekezeti türelem nemes erényét ápoljam alattvalóim között. Ez a kijelentés valóban szép és példás kijelentés volt, csak ne lebegnének ott a kenetteljes királyi felség háta mögött a leggyilkolt bur szabadsághősök halotti árnyékai, akiknek kapzsiságból országukat, szabadságukat akarják Edward királyék elrabolni.

CSARNOK.

A kurta nemesek földjén.

(Regény.)

A „Debreczen” számára írta:

Ifjabb Móricz Pál. (3.)

A leányok a sátor kocsmák előtt is elcátáltak egyszer. Ottan vígan zengett a hegedű. Nehány fiatal kurta nemes, az állatorvos, 2-3 bírósi hivatalnok, tanító sörözgetett egyik sátorban. A szemüveges albirónak mindjárt szemébe ötlött a három fiatal leány. Kato után tudakozódott is:

— Fiúk! Ki ismeri azt a karsu szökét?

— Hát persze te nem ismerheted, felelte az egyik hetyke fiatal birtokos. Most került haza a Szepességről. Dalmy Kata ez, a Dalmy Pista bátyánk leánya. Csinos gyerek.

— Ugyan, ne dicsérjétek, kaptakódott durván Ormos Miklós, kinek a fejét megszedítette már az ital. Hisz az agár kutyám is kövőbb nála.

Miklós meg ilyen szilaj, nyerstermészetű férfi volt. Egész ellentete a kis Dalmy Katának. Meg a felsőbb iskoláit sem fejezte be. Nehezen tanult, amde gyermekeveitől a tarlot tapodva, kitünően fejlődött a gazdálkodás vezetésében. A földhöz való nagy szeretetét még Mezősön is példaként emlegettek.

A leányok sietve haladtak el a sátorok előtt. A másik kocma sátorban juhászok mulatoztak. Danolták az együgyű pásztor nótát. Azonban a juhász, meg a mezősi paraszt két nagy ellenség. Mert a juhász a nyájával lopva legelteti le a parasztnak a vetését, a mezőjét. Innét örökös a háborúskodás közöttük. Ha tehát nótát dudol a juhász, a parasztleány nem szenvedt az sokáig. Darutollas a kalapja. Ő hát teheti, így velededik, tölgyfa botjával végig sujt az esetlen esárda asztalon, minek következtében esőrömpölve hull a földre a tört üveg... A kékoldalmas városi hajdu rézfokosos botjával terelgeti a sátrak elöl a bamesz nepet.

— Már alighanem verekedés lesz itt, Ormos Miklós a szemközti esárda fele mutatott. Megvillant a szeme. Érezte karjában a nagy erőt. Paraszt, juhász, egyik sem merészt kötekedni ő vele.

II.

A Dalmy Kataszívóval játszottak a hangulatok. Azonban az ily finnyas, érzeny, beteges hangulatok oly mostoha otthont találnak a fehérre meszelt, üde levegőjű mezősi nemes házakban. E fehér szobáknak a levegőjét különös kellemes, egészséges illatokkal fűszerezik az almáriumokra, barnult diófa sifonrokra ékes sorban felrakott pirosheju almák, pelyhes aranybőrű birsek... A szalonok finnyas, beteges hangulatai megsínylik ezt az üde, erős levegőt, mely csöndes, egyszerű. Nagyvilági illatszerek kabító párája nem elegendik bele soha, mitől a fej oly könnyen bődül. A zongorahúr buja dallamai is száműzvekk innét. A kakukos óra kukkant néha egyet-kettőt. Ez óra állandó ketyegése oly sima, oly zavartalan, mint az apró aczél

varrótüknek szorgos munkája, amidőn a piros arcu Mari nének, Zsuzsó nének, Annikák tüzzelgetik a fehér vásznat, miket a ház öregje, fiatalja oly szeretettel hordoz.

— Folyt. köv. —

Nyilttér.

Gróf Schönborn-Buchheim révén beregm uradalomból.

Dr. Ketly, dr. Bokay, dr. Widerhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik

a Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajknál, czukorbetegség, hegyhomok, epekö, a torok és tüdőszervek bántalmánál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitünő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

A legdivatosabb selyemszövetek

meter vagy végszámra a legolcsóbb enyres árakban. Mindig a legújabb fehér, fekete és színes fajokban. Privátvevőknek postadíj és vámmentesen. Minták ingyen. Schweicha kétszeres levéldíj szükséges, 6.

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweicz.)

kir. udv. szállítók.

Vásárokat látogató

és házalóknak!

Kiabáló gummifujók, gömbölyű és hosszúak, ördög-kolbász, gigerli és szivartujók minden színben. Elefántormány, madárhanggal. Pülemüle fuvola meglepően madár hangot utánoz. Szaladó fénylő egerek. Repülő gumí kolbász nagy becz. Dur-rantó labdák, Hasmenő gigerlik, has-hajtó pülemükkel. E enkívül mindenféle legújabb játékok és mulattató cikkek a legjobb minőségben kapható

M HACKER'S SÖHNE.

Bécs VII. Neubaugasse 20.

nagybani árukereskedésben, utánvétel mellett, csakis megelézőleg beküldött foglaló ellen. Pontos és szolid kiszolgálás. Mustraküldet 1 kor.

TURUL

00 czipőgyár 00
részvénytársaság

tisztelettel jelenti, hogy a

Mödlingi

cipőgyártól

átvett az árukészletet a

DEBRECZEN

Piacz-utcza 50. szám

megyeház mellett fennálló raktárában a

legolcsóbb

szabott árakon

bocsátja eladásra.

Dr. Fejér Ferencz ügyvédi irodáját

Piacz-u. 27 sz. I. emelet,

városi bérházba helyezte át.

(Bemenet Simontfy-u. 1 kapu balról.)

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitünőbb
tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k.
80 fillér. Próba
doboz 1 k.

Nem szükséges
tejhozáadása.

Elválasztás e-
sén ezen régi
kij. robált, 30
év óta bevezet-
tett tápszer a

legkitünőbb szo-
pos gyerekek-
nek.

Diarrhoe és há-
nyás kizárva.

tartalmazza a legki-
tünőbb Alpesi teje:

Évi gyártmány 35 millió doboz, napontai tej-
szükséglet 132.000 liter.

Nestlé-féle condem tej czukorral 1 doboz 1 kor.
Ugyanaz czukor nélkül „Viking” ujdonság 1 do-
boz 1 kor.

Központi szétküldés: F. BERLYAK

Bécs I, Naglergasse 1.

Elárúsítás minden gyógyszerárban és
drogueriában.

Czimeket

közöl ajánlatok megtevésére, az
összes országokban létező bármely
foglalkozáshoz tartozó egyénekről
a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
Bäckerstrasse 3. Interurb. Telef. 8155.
Prosp. ingyen.

DEBRECZENBEN csak két nap.
Szombaton, május 11 és Vasárnap, május 12-én.

BARNUM & BAILEY. A világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika bűszkesége

Jelenleg a Continentesen körutazást tesz.

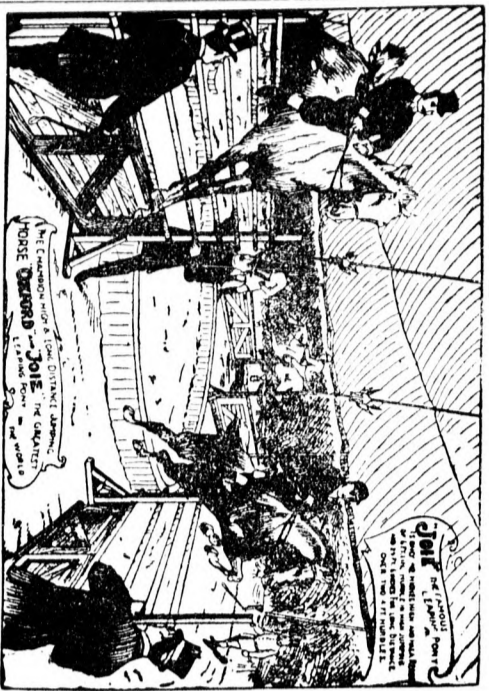
67 óriási, saját külön e célra épített vasuti kocsijával, mely 4 teljes vonatot képez. A teljes „Ensemble” 12 hatalmas sátor-pavilonban lesz kiállítva melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 négyzetméter területet foglal magában.

Ma pont két előadás: délután 2 és este 7/8 órakor. A megnyitás 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagyközönségnek alkalma legyen az élő csodakütyüket, a három elefánt csoportot és a kettős állatseregletet megtekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Managé”-ban való elővezetése. 400 kitanított lónak kiállítása. 3 csorda legkínzóbban idomított elefántok, 3 porondon egy időben való elővezetése Husz nemzetközi nemaféles boghoz.

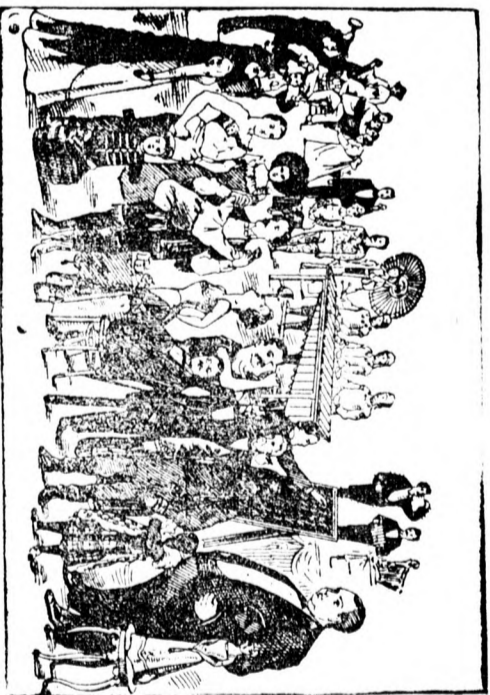
Egy igazi világiállítás modern látványokkal. Czirkusz. Hippodrom. Állatsereglet. Idomított állatok kiállítása.

1000 forrás, asszony és ló.

Törpék, telováltak, kardnyelők, egy helygy hosszu hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatraméltó előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legújabb produkcióknak, mesés, félelmet megaló mutatónyoknak, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helvarak az ülések lekvese szerint.

Belépés ülőhelyre 1 kor. 20 fill. és 2 k. 50 f., zártított hely 5 korona, páholyzék 6 korona.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók. 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felet fizetik elővétel csak az 5 és 6 kor. helyre, az előadásnapján **Telgedi K. Lajos** könyvtároskésésében **Piacz utca 20** kaphatók.

Egy belépőjegy az összes hirdetéssel látványokhoz és egy ülőhelyre érvényes.

Előadás Nagyvárodon ma június 10-én NYIREGYHÁZÁN május 18-án.

Figyelmeztetés!

Óvakodjunk hamis hirdetésektől! Barnum és Bailey hivatalos vezetője vagy csodák könyve és az előadások műsorának 1. fedéllapján Barnum és Bailey urak arcképei láthatók. Mindkettő a hivatalos látványos levelezőlapokkal együtt a sátrak belsejében kapható. Minden más ily hirdetés nem hivatalos és így nem pontos. **Csakis valódi hirdetményeket vegyünk.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.